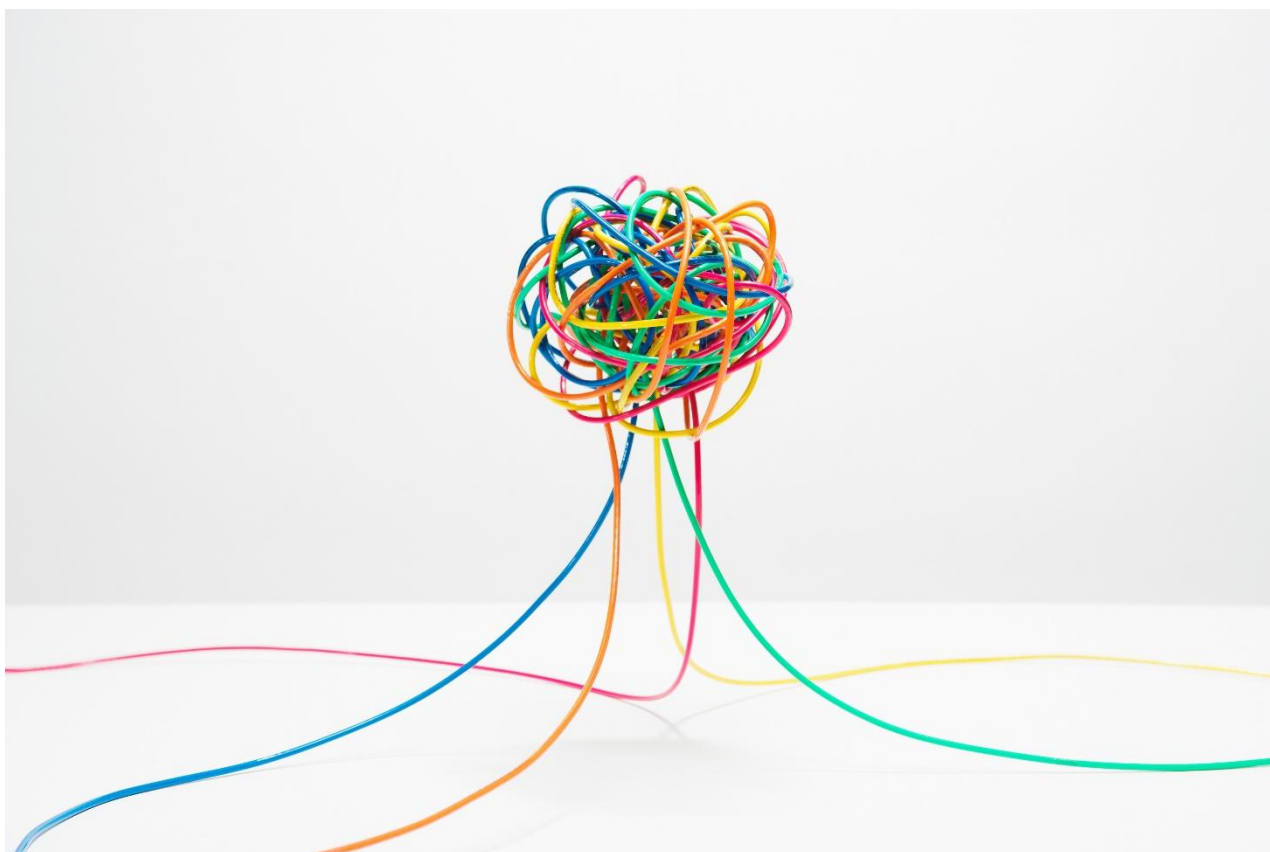

Invitasjon til markedsdialog

Nye måter å skape oversikt og innsikt i det lokale og regionale inkluderingsarbeidet.

Innhold

Bakgrunn	2
Om oppdragsgiver	2
Bakgrunn.....	2
Problemet og utfordringen.....	2
Dette ønsker vi å utfordre	3
Behovet	3
Mål for anskaffelsen	4
Dialogprosessen	4
Målgruppe for dialogen.....	5
Tilbakemeldinger fra leverandørene	5
Program for dialogkonferansen.....	6
Praktisk informasjon.....	6
Kildeliste	6

Bakgrunn

Om oppdragsgiver

Telemark og Agder fylkeskommuner inviterer til markedsdialog i samarbeid med Sparebankstiftelsen Sparebanken Norge og KS Partnerskap for radikal innovasjon (PRI). Leverandørutviklingsprogrammet (LUP) bistår i prosessen.

Bakgrunn

Regjeringen har etablert et tiårig målrettet samfunnsoppdrag (2025–2035)¹, heretter omtalt som «Samfunnsoppdraget», med mål om å styrke barn og unges deltagelse innen utdanning-, arbeid- og samfunnsliv. Samfunnsoppdraget legger til rette for tverrsektorielt samarbeid, felles målforståelse og kunnskapsbaserte, innovative løsninger på komplekse samfunnsutfordringer. Fylkeskommunene har fått midler til å lage en oversikt over pågående satsinger, tiltak og initiativ knyttet til inkludering i sin region. For å lykkes med Samfunnsoppdraget er samordning, mobilisering og lokal/regional forankring avgjørende.

Problemet og utfordringen

Andelen unge som står utenfor utdanning og arbeid har vært relativt stabil de siste 15 årene. For aldersgruppen 15–29 år ligger andelen NEET (not in education, employment or training) rundt 8–11 % gjennom hele perioden 2008–2024. Variasjonen er liten, og trenden er flat (SSB). Dette er bemerkelsesverdig sett i lys av det betydelige samfunnsfokuset, de mange tverrsektorielle satsingene og mangfoldet av tiltak som har vært iverksatt de senere årene. Fortsatt er er ungt utenforskap et alvorlig og vedvarende samfunnsproblem (Meld. St. 28 (2024–2025)).

Dette indikerer at vi må se nærmere på hva vi gjør og hvorfor vi ikke lykkes i tilstrekkelig grad. Selv om målsettingene for mange av levekårssatsingene ofte er sammenfallende, er arbeidet ofte preget av manglene systematikk, koblinger og synergier på tvers. Dette beskrives grundig i underlagsrapporten bestilt av operativ gruppe i det målrettede samfunnsoppdraget for inkludering av barn og unge.²

Utviklingsarbeidet preges ofte av tradisjonelle forståelser og etablerte praksiser, heller enn av kritiske spørsmål til premissene som styrer innsatsen. Eksisterende rammer, strukturer og virkemidler blir i stor grad tatt for gitt. Manglende innsikt i disse underliggende mekanismene bidrar til at man søker raske løsninger på komplekse utfordringer såkalte «wicked problems». Det er derfor nødvendig i større grad å utfordre selve rammene og strukturene i utviklingsarbeidet. Dette er i tråd med et systeminnovasjonsperspektiv, der målet er å skape endring på systemnivå ved å tenke nytt om de grunnleggende logikkene og strukturene i eksisterende systemer (Dansk Design Center & KS Partnerskap for radikal innovasjon, 2023).

Samfunnsoppdraget representerer et betydelig mulighetsrom for å tenke nytt og utvikle mer helhetlige og treffsikre tilnærminger i arbeidet med inkludering. Gjennom denne anskaffelsen

¹ Samfunnsoppdraget bygger på Barn og unge 21 strategien og 0-24 samarbeidet.

² [kartlegging-2023_halogen_malrettet-samfunnsoppdrag.pdf](#)

ønsker Agder og Telemark fylkeskommuner, i samarbeid med Sparebankstiftelsen Sparebanken Norge, og med god støtte fra KS PRI og LUP å ta et viktig første skritt i en slik retning.

Fylkeskommunene har fått midler til «... å utarbeide kartlegginger av pågående regionale planer, tiltak og initiativ knyttet til inkludering av barn og unge i utdanning, arbeid og samfunnsliv på tvers av sektorer. Formålet med kartleggingene er å etablere en tverrfaglig og tverrsektoriell forståelse for nåsituasjonen, identifisere hva som fungerer, hvor det er mangler, behov for kunnskap og videre arbeid og mulige nye løsninger...» (Tilskuddsbrev fra Helsedirektoratet).

Dette ønsker vi å utfordre

Kartlegginger som primært tar form av lister eller databaser over pågående tiltak gir i hovedsak et øyeblikksbilde som raskt blir utdatert. Slike oversikter bidrar i liten grad til mobilisering eller koordinering av innsatsen og er i begrenset grad egnet til å rette oppmerksomheten mot de underliggende dynamikkene og de strukturelle årsakene til utenforskapet slik et systeminnovasjonsperspektiv forutsetter.

Med denne innovative anskaffelsen ønsker vi å utfordre den tradisjonelle tankegangen for hvordan skape oversikt, innsikt og mobilisering av alle aktørene.

Behovet

Basert på problembeskrivelsen over tar gjeldende anskaffelse sikte på å utvikle en løsning som bidrar til både **oversikt** og **innsikt**.

1. En innovativ oversikt

Oppdragsgiver ønsker å få en helhetlig forståelse av hvordan innsatsen i regionen henger sammen. Det innebærer å se hvilke aktører som samarbeider om hvilke tiltak, hva som fungerer godt, og hvor det er behov for styrking. Denne anskaffelsen ber ikke om en dokumentasjon av aktiviteter og tiltak, men en *løsning* som aktører selv kan ta i bruk for å etablere, dele og forankre en felles forståelse av økosystemet for inkluderingsarbeidet i regionene.

2. Innsikt

Løsningen skal også fremme innsikt i de underliggende betingelsene som former og opprettholder utenforskap i regionen. Dette omfatter kunnskap om strukturelle, institusjonelle og sosiale forhold. En slik innsikt gjør det mulig å rette oppmerksomheten mot underliggende årsaker til utfordringene, og ikke bare mot det vi kan observere.

Oppdragsgiver legger til grunn at dialog er et sentralt virkemiddel for å knytte mennesker og miljøer sammen og for å utvikle gode løsninger og felles forståelser. Det er derfor vanskelig å se for seg at verken oversikt eller innsikt kan utvikles uten former for strukturert dialog. Det ligger derfor en forventning om at løsningen bør bygge på en dialogbasert tilnærming. Utover dette har ikke oppdragsgiver noe tydelig bilde av hva løsningen konkret skal være. Løsningen kan ta form som verktøy, prosesser, arbeidsmåter eller modeller som legger til rette for samhandling og læring på tvers av aktører.

Mål for anskaffelsen

Målet med anskaffelsen er at aktører som arbeider med inkludering av barn og unge i Telemark og Agder får utviklet en løsning som skaper *felles, tverrfaglig og tverrsektoriell forståelse for inkluderingsarbeidet*.

Vi ser for oss at løsningen underveis i utviklingen og på sikt skal bidra til at:

- Det er etablert en oversikt over samspill, identifisert overlapp og hull, og åpnet opp for nye muligheter for bedre koordinering.
- Politiske og administrative prioriteringer tas på bakgrunn av et solid kunnskapsgrunnlag.
- Agder og Telemark har et nytt "tankesett" i arbeidet med å forebygge utenforskap og fremme inkludering, som i større grad tar høyde for et systemisk perspektiv.
- Det er skapt en felles plattform for kunnskapsdeling og prioritering, som grunnlag for «Inkluderende Telemark og Agder».

Behovseier(e):

I denne sammenhengen er behovseierne hele samfunnet i Agder og Telemark, ettersom utfordringen knyttet til utenforskap blant barn og unge berører bredt og krever innsats på tvers av sektorer, forvaltningsnivåer og samfunnsområder. Det er imidlertid Telemark fylkeskommune, Agder fylkeskommune og Sparebankstiftelsen Sparebanken Norge som hatt tatt initiativ og finansierer denne anskaffelsen.

Brukere

Brukere av løsningen er aktører i regionen som på ulike måter bidrar i arbeidet med å inkludere barn og unge i utdanning, arbeid og samfunnsliv. Dette inkluderer offentlige, private og frivillige aktører som deltar i eller påvirker inkluderingsarbeidet. Kommunene vil være særlig sentrale brukere, gitt deres ansvar og rolle i det lokale og tverrsektorielle inkluderingsarbeidet.

Andre interessenter

Løsningen vil også være relevant for partnerskapet og innsatsgruppen i Det målrettede samfunnsoppdraget, som sentrale arenaer for samordning, læring og videreutvikling av innsatsen på tvers av aktører og sektorer.

Dialogprosessen

Formålet med denne markedsdialogen er å legge til rette for en strukturert og åpen kommunikasjon mellom oppdragsgiver og leverandørmarkedet. Gjennom dialogen presenteres oppdragsgivers behov, samtidig som leverandørene inviteres til å gi innspill til hvordan behovet kan forstås og hvilke løsninger som kan være aktuelle.

Dialogen skal gi oppdragsgiver et godt og treffsikkert grunnlag for utarbeidelse av konkurransegrunnlaget, og samtidig sette leverandørene bedre i stand til å forstå vårt behov og våre rammer. I møtet mellom oppdragsgiver og markedet kan det også utvikles nye og innovative løsninger som ikke eksisterer i dag, og som uten en slik dialog ikke ville blitt realisert.

Dialogprosessen består av en **dialogkonferanse** og, for de som ønsker det, **en-til-en-samtaler** med den enkelte leverandør. Etter dialogkonferansen vil oppdragsgiver sende ut noen spørsmål som grunnlag for en-til-en-samtalene. Informasjon som leverandørene deler i disse møtene behandles konfidensielt. Kun oppdragsgivers svar på eventuelle spørsmål som leverandørene stiller i møtene, vil bli delt i etterkant, i tråd med likebehandlingsprinsippet. Det er ikke et krav at leverandørene deltar i dialogaktivitetene for å kunne delta i konkurransen.

Målgruppe for dialogen

Vi ønsker dialog med leverandører, fagmiljøer og akademiske aktører som har relevant kompetanse og erfaring innen utvikling av helhetlige, brukervennlige og systemiske løsninger. Dette inkluderer aktører med kompetanse innen kommunikasjon, systemendring, design (system, tjeneste og grafisk) og visualisering, samt aktører med kompetanse innen IT og digitale løsninger.

Videre er konsulentmiljøer med erfaring fra komplekse samfunnsutfordringer og tverrsektorielle prosesser særlig relevante. Akademiske miljøer og universiteter med kompetanse innen blant annet innovasjon, systemtenkning og inkluderingsarbeid er også av stor interesse.

Vi ser for oss at løsningen vil kreve en kombinasjon av flere typer kompetanse og erfaring. Det er derfor ønskelig at dialogen kan bidra til at flere aktører går sammen i tverrfaglige konstellasjoner eller samarbeidsprosjekter.

Listen over aktuelle aktører er ikke uttømmende, og dialogen er åpen for andre aktører som kan tilføre komplementær kompetanse og perspektiver.

Tilbakemeldinger fra leverandørene

I dialogen med leverandørene har vi behov for innspill på:

1. Ideer og tanker om mulige **metoder, tilnærminger og/eller løsninger** for å skape en helhetlig og dynamisk oversikt over aktører, tiltak, samarbeid og økosystemer innen inkluderingsarbeidet – utover tradisjonelle kartlegginger og databaser.
2. Ideer og tanker om **mulige løsninger** som støtter opp under en systemforståelse og systeminnovasjon, herunder hvordan eksisterende forståelser, samarbeid, strukturer, rammer og virkemidler kan utfordres og endres for å inkludere flere barn og unge.
3. Behov eller problemstillinger vi ikke har vurdert, men som dere mener er relevante for prosjektets mål og gjennomføring.
4. Hvilke utfordringer ser dere som leverandører i gjennomføringen av denne type prosjekter.

Program for dialogkonferansen

Tidspunkt	Innhold
11:30	Velkommen og mål for dagen
11:40	Om leverandørdialog og forventninger til interessenter v/ LUP
11:50	Om behovet - fra et nasjonalt perspektiv v/KS Pri
12:00	Om behovet - fra et regionalt og fylkeskommunalt perspektiv v/ Oppdragsgiverne
12:25	Ut av vaneveien v/Telemark fylkeskommune
12:30	Om behovet - fra et kommunalt perspektiv
12:40	Pause og innsending av spørsmål
12:55	Spørsmål og kommentarer
13:20	Dialog og diskusjon om oppdraget
14:00	Oppsummering og veien videre
14:15	Takk for i dag

Praktisk informasjon

Sted: Teams.

Tid: 25.februar kl 11:30 – 14:15

Påmelding: Fyll ut dette [skjema](#) og du vil automatisk få tilsend innkalling i outlook.

Påmeldingsfrist: 22.februar

Kildeliste

Halogen & Operativ gruppe for målrettet samfunnsoppdrag. (2023). *En kartlegging av erfaringer og kunnskap med relevans for det målrettede samfunnsoppdraget for å inkludere flere barn og unge i utdanning, arbeids- og samfunnsliv*. Oslo: Forskningsrådet.

Regjeringen. (2025). *Meld. St. 28 (2024–2025): Tro på framtida – uansett bakgrunn*. Barne- og familiedepartementet. Hentet fra <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-28-20242025/id3105151/>

Regjeringen. (2021). *BarnUnge21-strategien: Ut av blindsonene – strategi for et samlet kunnskapsløft for utsatte barn og unge*. Barne- og familiedepartementet. Hentet fra <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/barnunge21-strategien/id2831118/>

Statistisk sentralbyrå. (2025). 13563: *Kommunefordelt arbeidsstyrkestatus (inkl. NEET) for personer 15 år og eldre, etter bosted, alder og innvandringskategori (K) 2008–2024*. Statistikkbanken. Hentet fra <https://www.ssb.no/statbank/table/13563>

Statens helsetilsyn. (2025). *Har kommunene god nok systematikk i arbeidet med å fremme barn og unges psykiske helse?* (Rapport fra Helsetilsynet 1/2025). Hentet fra <https://www.helsetilsynet.no/publikasjoner/rapport-fra-helsetilsynet/2025/kommuner-systematikk-barn-unge-psykiske-helse/>